

Onderwijs na COVID-19

Rond Onderwijs na Covid-19 hangt een grote tragiek. Tijdens de presentatie van dit boek werd Dolf van de Berg onwel en overleed later op 80-jarige leeftijd in het ziekenhuis. Van den Berg was oprichter van de Taskforce Ontwikkelingsgericht Onderwijs, een collectief van schoolleiders, bestuurders, onderzoekers en adviseurs, dat Onderwijs na Covid-19 heeft ontwikkeld. De onvermoeibare ambitie van de oprichter en diens mede-Taskforceleden om 'het onderwijs grondig te veranderen' klinkt op elke pagina van het boek door: er is iets grondig mis met het Nederlandse onderwijs, met het leerstofjaarklassensysteem en zijn inherente tragiek van de vroege selectie, waarin te weinig rekening gehouden wordt met individuele behoeften van leerlingen. Al dat zittenblijven 'is geen effectieve methode om de leerresultaten van zwakke leerlingen op te krikken' en ook wat passend onderwijs genoemd wordt, biedt lang niet 'ieder het zijne'. 'We zijn toe aan een kantelpunt. Is er ten gevolge van de coronacrisis een andere stip op de horizon mogelijk?', zo vragen de auteurs zich af. De Taskforce constateert na het volgen van de media

'enorme verschillen tussen scholen en doelgroepen' in de periode van scholensluiting. Eigenlijk werden alleen de gemakkelijk lerende kinderen en de thuiszitters goed bediend, stellen de auteurs. De coronacrisis heeft weliswaar 'een immense betrokkenheid laten zien bij de uitvoering van de nieuwe opdracht', maar ook opnieuw dat een ander fundament van het onderwijs met meer maatwerk nodig is.

Als lezer komt regelmatig de gedachte bij je op dat de coronacrisis er vooral wordt bijgehaald als actueel overtuigingsargument voor het punt waarvoor de Taskforce is opgericht. Zo komen de 'vijf ideeën voor ander onderwijs' die de reactie zijn op 'de krachten die wezen op het belang van herbouw van het onderwijs' tijdens de coronacrisis, tamelijk uit de lucht vallen. Eigenlijk draait het boekje om de presentatie van vier scenario's voor ander onderwijs, die zeker interessant zijn, maar die wat mij betreft – gelet op de titel – wel meer praktisch uitgewerkt hadden mogen worden. 'Ga niet meteen de loopgraven in om ons streng te beoordelen en fel te veroordelen', zo roepen Van den Berg c.s. de lezer op de laatste bladzijde op, realiserend dat alleen argumenten en goede voorbeelden niet vanzelfsprekend tot verandering aanzetten. Daar is openheid en nieuwsgierigheid voor nodig. Voorwaar mooie deugden in ongewisse tijden. ■

Gerritjan van Luin

Gelezen

- Taskforce Ontwikkelingsgericht *Onderwijs* (2020). *Onderwijs na COVID-19: Naar vijf ideeën en vier scenario's voor nieuw onderwijs*. Oud-Turnhout: Gompel&Svacina